

สสค. (eMail)

กวด. 158.7
วันที่ 9 พ.ย. 67
เวลา 09.10 น.

ส่ง : กวด.

รับที่ : ร12061/67

9 พ.ย. 2567 เวลา 9.20 น.

ที่ กษ ๐๖๐๖/๑๐๖๖๗

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

พศจิกายน ๒๕๖๗

เรื่อง (ร่าง) ข้อเสนอเชิงนโยบาย เรื่อง แก้ไขปัญหาการค้าโคตกต่ำ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๑๖๔๘ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๗

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี ประเด็นความเห็น เรื่อง (ร่าง) ข้อเสนอเชิงนโยบาย เรื่อง แก้ไขปัญหาการค้าโคตกต่ำ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้พิจารณาแล้ว ไม่ขัดข้องในหลักการต่อ (ร่าง) ข้อเสนอเชิงนโยบาย เรื่อง แก้ไขปัญหาการค้าโคตกต่ำ ดังกล่าว เนื่องจาก มีความสอดคล้องและสามารถผนวกกับมาตรการส่งเสริมและการแก้ไขปัญหาการค้าโคเนื้อตกต่ำ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ ดังนี้

ข้อเสนอที่ ๑ ขอให้ภาครัฐห้ามนำเข้าโคเนื้อจากประเทศเมียนมา เพื่อสร้างความสมดุลของกลไกตลาด และลดแรงกดดันทำให้ราคาโคมีชีวิตในประเทศตกต่ำ จากปริมาณโคเนื้อและเนื้อโคภายในประเทศเกินความต้องการบริโภค

เพื่อให้เป็นไปตามมติที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายพัฒนาโคเนื้อ-กระบือ และผลิตภัณฑ์แห่งชาติ (Beef Board) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๗ เห็นชอบยกเลิกการนำเข้าโคเนื้อกระบือจากสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาแบบมีเงื่อนไข โดยต้องมีการกำหนดโควตาการนำเข้าและส่งออกให้ชัดเจน โดยหากต้องมีการพิจารณาผ่อนผันการนำเข้า สิ่งสำคัญคือ ต้องไม่กระทบกับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อภายในประเทศ และให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจประเมินผลเพื่อติดตามผลการดำเนินงาน ซึ่งต้องกำหนดมาตรการในการกำกับดูแล และปริมาณการส่งออกต้องมากกว่าปริมาณโคที่นำเข้า (ต้องนำเข้าในประเทศส่งออกไปจำหน่ายด้วย) ได้แก่ มาตรการการควบคุมโรคของสัตว์ที่นำเข้าสัตว์บริเวณชายแดนสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา มาตรการสถานกักกันสัตว์ เครื่องหมายประจำตัวสัตว์ และการติดตามการนำเข้าโค กระบือ เข้าคอกกักนำเข้า และมาตรการควบคุมสารเร่งเนื้อแดง

ข้อเสนอที่ ๒ ขอให้ภาครัฐดำเนินการป้องกันและปราบปรามการนำเข้าเนื้อโคที่ผิดกฎหมาย และควบคุมการนำเข้าเนื้อโคจากต่างประเทศ เพื่อรักษาเสถียรภาพด้านราคา และความมั่นคงในภาคอุตสาหกรรมโคเนื้อไทย ตลอดจนการรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกร โดยการดูแลและปกป้องผลประโยชน์ของผู้ประกอบการไทยจากการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรมของคู่แข่งทางการค้าต่างชาติ

ปัจจุบันประเทศไทยยังมีการนำเข้าโคเนื้อ เนื้อโคจากต่างประเทศ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ส่งผลให้ราคาโคเนื้อในประเทศตกต่ำ ตามมติที่ประชุมคณะอนุกรรมการด้านการรักษาตลาดการบริโภคเนื้อโค กระบือ และผลิตภัณฑ์ ครั้งที่ ๔/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗ เสนอให้มีการกำหนดมาตรการลดการนำเข้าโดยการเพิ่มความเข้มข้นมาตรการตรวจสอบตัวอย่างนำเข้า ร้อยละ ๑๐๐ รวมถึงเพิ่มอัตราค่าธรรมเนียมนำเข้าเนื้อโคและเครื่องในโค จาก ๗ บาท/กิโลกรัม เป็น ๑๔ บาท/กิโลกรัม ซึ่งปัจจุบัน กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ยกเลิกการผ่อนผันการนำเข้าเนื้อโคจากประเทศต่าง ๆ และชะลอการตรวจรับรองแหล่งผลิตเนื้อโค

เพื่อการ...

เพื่อการนำเข้าจากต่างประเทศ ซึ่งทำให้ปริมาณการนำเข้าปัจจุบันลดลง อีกทั้ง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดตั้งหน่วยเฉพาะกิจพยานาคราช ซึ่งประกอบด้วย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมปศุสัตว์ กรมประมง กรมวิชาการเกษตร กรมศุลกากร ทหาร ตำรวจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามแนวชายแดน เข้มงวดกวดขัน การลักลอบนำเข้าผิดกฎหมาย

ข้อเสนอที่ ๓ ขอให้ภาครัฐเร่งรัดตรวจสอบควบคุมการนำเข้าและการใช้สารเร่งเนื้อแดงในโคเนื้อ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับคู่ค้าโคเนื้อในต่างประเทศ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

สารเร่งเนื้อแดงเป็นสารต้องห้าม กำหนดไม่ให้มีการใช้ผสมในอาหารสัตว์เพื่อใช้เลี้ยงสัตว์ หากมีการใช้สารเร่งเนื้อแดงจะเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๖ (๔) ตามพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ มีโทษตามมาตรา ๗๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ ซึ่งกรมปศุสัตว์มีมาตรการควบคุม ป้องกันการลักลอบใช้สารเร่งเนื้อแดงของเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ และได้ดำเนินการเฝ้าระวังการลักลอบใช้สารเร่งเนื้อแดงอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งปราบปรามผู้กระทำความผิด ตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับประเทศคู่ค้า และมีแผนเพิ่มการตรวจสอบเร่งเนื้อแดง ในฟาร์มเลี้ยงโคขุนและเลี้ยงขายเนื้อโค อย่างไรก็ตาม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ประสานคณะกรรมการ อาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ควบคุม กำกับดูแล อนุญาตนำเข้า และการห้ามใช้สาร อันตรายในผลิตภัณฑ์อาหารต่างๆ

ข้อเสนอที่ ๔ ขอให้ภาครัฐเร่งรัดผลักดัน และสนับสนุนให้มีโรงฆ่าชุมชน และโรงแปรรูป โคเนื้อที่ได้มาตรฐานในการบริโภคภายในชุมชน รวมถึงการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้แนวคิด “ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้” ในการสร้างความมั่นคงทางอาหาร การเพิ่มมูลค่า และการคว้าโอกาสใน ตลาดใหม่ ๆ สู่การยกระดับการทำเกษตรแบบดั้งเดิมให้เป็นเกษตรทันสมัย เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน สร้างความเชื่อมั่น และกระตุ้นให้เกิดการจับจ่ายใช้สอย ควบคู่กับการบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายและเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ

โรงฆ่าสัตว์เป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้ราคาโคเนื้อเพิ่มสูงขึ้น จากการนำเข้าเชือด ในโรงฆ่าสัตว์ที่ได้รับการรับรองเพื่อแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่ม จึงกำหนดแนวทาง วิธีการในการเพิ่มศักยภาพ โรงฆ่าสัตว์ให้ครบวงจร ประกอบด้วย ๑) ปรับปรุง พัฒนาโรงฆ่าเดิมที่มีอยู่ให้ใช้งานได้เต็มศักยภาพ จัดหาแหล่งเงินกู้ และเงินทุนหมุนเวียนเพื่อเสริมสภาพคล่องให้กับโรงฆ่าสัตว์ ๒) พัฒนาโรงตัดแต่ง โรงบ่มซาก ให้เพียงพอ กระจายอยู่ในทุกภูมิภาค เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการขนส่ง รองรับความต้องการของผู้บริโภคในแต่ละพื้นที่ ๓) สร้างความร่วมมือ ประสานผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อลดระยะเวลาการจ่ายเงินของผู้รับซื้อเนื้อโค กรณีเป็น ห้างสรรพสินค้า เพื่อให้ผู้ประกอบการโรงฆ่าสัตว์ได้รับเงินค่าจำหน่ายเนื้อโคภายในระยะเวลาไม่เกิน ๑๕ - ๓๐ วัน และ ๔) ส่งเสริม เชิญชวนให้ผู้ประกอบการจำหน่ายเนื้อโคใช้เนื้อสัตว์ภายในประเทศแทนการนำเข้าจาก ต่างประเทศมาจำหน่าย โดยกำหนดเป้าหมายปริมาณการนำเข้าลดลง ร้อยละ ๒๐ ต่อปี

ข้อเสนอที่ ๕ ขอให้รัฐเร่งรัดการเจรจาการส่งออกโคมีชีวิต เนื้อโคแช่เย็น แช่แข็ง และผลิตภัณฑ์อื่น ๆ จากโค (หนัง, กระดูก ฯลฯ) กับประเทศคู่ค้าที่สำคัญกับประเทศไทย โดยการจัดทำ บันทึกข้อตกลงลงนามในพิธีสารกับประเทศคู่ค้าที่สำคัญกับประเทศไทยอย่างเร่งด่วน เนื่องจากการเจรจา การค้าเพื่อผลักดันการส่งโคเนื้อของประเทศไทยไปยังประเทศคู่ค้าต่าง ๆ ทั้งในรูปแบบการส่งออก โคมีชีวิต เนื้อโคแช่เย็น แช่แข็ง และผลิตภัณฑ์อื่น ๆ จากโค (หนัง, กระดูก ฯลฯ) จนถึงปัจจุบันยังไม่มี ความชัดเจนตามที่ รัฐได้มีการประชาสัมพันธ์ และให้ความหวังกับเกษตรกร

กรมปศุสัตว์ดำเนินการผลักดันการเปิดตลาดโคเนื้อ เนื้อโค และผลิตภัณฑ์ไปยังต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง ภายใต้ความตกลงว่าด้วยมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (Agreement on the Application of Sanitary and Phytosanitary Measures) ผ่านการเจรจาทางการประชุมหารือระหว่างประเทศ การติดต่อประสานงานผ่านสถานเอกอัครราชทูตและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้า-ส่งออกสินค้าปศุสัตว์ของประเทศปลายทาง และมีการดำเนินการร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ เช่น กระทรวงการต่างประเทศกระทรวงพาณิชย์ (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ) เป็นต้น โดยปัจจุบันประเทศไทยสามารถส่งออกโคเนื้อ เนื้อโค และผลิตภัณฑ์ไปยังประเทศต่าง ๆ ดังนี้ ๑) โคเนื้อมีชีวิต ได้แก่ กัมพูชา มาเลเซีย เมียนมา ลาว เวียดนาม และซาอุดีอาระเบีย และ ๒) เนื้อโคแช่เย็น และแช่แข็ง ได้แก่ กัมพูชา เมียนมา และลาว ทั้งนี้ กรมปศุสัตว์อยู่ระหว่างดำเนินการประสานงานเพื่อเปิดตลาดสินค้าโคเนื้อ เนื้อโค และผลิตภัณฑ์เพิ่มเติม ได้แก่ ๑) จีน - โคมีชีวิตและผลิตภัณฑ์ ๒) ซาอุดีอาระเบีย - เนื้อโค ๓) อินโดนีเซีย - เนื้อโคและผลิตภัณฑ์ และ ๔) มาเลเซีย - เนื้อโค

ทั้งนี้ กรมปศุสัตว์มีข้อเสนอเพิ่มเติมประกอบการพิจารณา ดังนี้

๑. กำหนดราคาโคเนื้อตลอดห่วงโซ่ เนื่องจากปัจจุบันราคาโคเนื้อที่เกษตรกรจำหน่ายได้ลดลงอย่างต่อเนื่อง ที่ประชุมคณะกรรมการด้านการรักษาตลาดการบริโภคเนื้อโค กระบือ และผลิตภัณฑ์ ครั้งที่ ๔/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ซึ่งมีมติเห็นควรให้มีกระบวนการกำหนดราคาโคเนื้อตลอดห่วงโซ่ เพื่อให้เกิดประโยชน์กับผู้ผลิต รวมถึงผู้บริโภค โดยคณะกรรมการนโยบายพัฒนาโคเนื้อ - กระบือ และผลิตภัณฑ์แห่งชาติ (Beef Board) อยู่ระหว่างกำหนดราคารับซื้อโคมีชีวิต ราคาจำหน่ายเนื้อแดง และราคาจำหน่ายเครื่องใน

๒. การพัฒนาสายพันธุ์โคเนื้อ มีส่วนสำคัญอย่างมากต่อการผลิตโคเนื้อให้ตรงตามความต้องการของตลาด ทั้งนี้ ต้องดำเนินการพัฒนาสายพันธุ์โคเนื้อ และกระจายสัตว์พันธุ์ดีไปสู่เกษตรกรเพื่อให้เลี้ยงโคสายพันธุ์ที่ตอบโจทย์ความต้องการของตลาดในแต่ละพื้นที่ โดยเริ่มต้นจากการดำเนินการสำรวจโคเนื้อภายในประเทศ (จำแนกสายพันธุ์) นำไปสู่การวางแผนการพัฒนาพันธุ์โคเนื้อ (ปรับปรุง พัฒนาพันธุ์ และผสมเทียม) และผลิตโคเนื้อให้ตรงตามความต้องการของตลาดต่อไป

๓. จัดทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ เครื่องหมายประจำตัวสัตว์ มีความสำคัญในการระบุตัวตนของสัตว์ ซึ่งปัจจุบันกฎหมายบังคับให้มีการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ กรณีมีการเคลื่อนย้ายสัตว์ไปยังสถานที่อื่น อย่างไรก็ตาม ยังพบปัญหาในการใช้เครื่องหมายประจำตัวสัตว์อยู่บ้าง กรมปศุสัตว์ได้ดำเนินการพัฒนาการจัดทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สัตว์ทุกตัวมีเครื่องหมายประจำตัวที่ชัดเจนในระยะเริ่มต้นควรเร่งดำเนินการจัดทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ (เบอร์หู) โค กระบือ ในพื้นที่จังหวัดชายแดนและทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ (เบอร์หู) โค กระบือ ที่นำเข้าจากประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ให้สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้

๔. ส่งเสริมการบริโภคภายในประเทศ ปัจจุบันคนไทยบริโภคเนื้อโคประมาณ ๔ กิโลกรัม/คน/ปี หากภาครัฐส่งเสริมให้คนไทยได้ตระหนักถึงคุณค่าของเนื้อโคไทย จัดกิจกรรมการรณรงค์ส่งเสริมการบริโภคเนื้อโคภายในประเทศ คาดว่าปริมาณการบริโภคเนื้อโคในประเทศจะเพิ่มมากขึ้น โดยให้จัดร่วมกับกิจกรรมอื่น ๆ เช่น จัดงานมหกรรมสินค้าเกษตรในพื้นที่ ๔ ภาค (Expo) จัดงานร่วมกับกระทรวงพาณิชย์ เช่น ธงฟ้า และเพิ่มการประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่อโซเชียล YouTube IG TIKTOK Facebook สร้าง Story เชิงอัตลักษณ์ เป็นต้น

๕. ลดต้นทุนอาหารสัตว์ อาหารสัตว์ถือเป็นต้นทุนการผลิตส่วนใหญ่ของการผลิตสัตว์การแก้ไขปัญหา ราคาโคเนื้อตกต่ำอย่างยั่งยืน ควรส่งเสริม สนับสนุนให้เกษตรกรลดต้นทุนด้านอาหารสัตว์เพื่อให้สามารถแข่งขันได้ โดยควรดำเนินการสำรวจแหล่งปลูกพืชอาหารสัตว์เพื่อประเมินสถานการณ์ประกอบการส่งเสริม รวมถึงการขับเคลื่อนสูตรอาหารสัตว์ลดต้นทุนไปสู่เกษตรกรให้เป็นรูปธรรม (เน้น Grass Fed)

๖. จัดทำ...

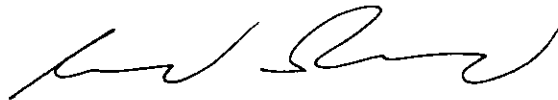
๖. จัดทำกลุ่มสหกรณ์/วิสาหกิจชุมชนรวบรวม โค - กระบือ เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อส่วนใหญ่ของประเทศไทยเป็นเกษตรกรรายย่อย เลี้ยงโคในพื้นที่ของตนเองเฉลี่ย ๗ ตัว/ราย เมื่อต้องการจำหน่ายผลผลิต จะนำโคไปจำหน่ายยังตลาดนัดโค กระบือ แต่ส่วนใหญ่จะมีพ่อค้าไปรับซื้อที่ฟาร์ม ส่งผลให้ถูกกดราคา รับซื้อเป็นสาเหตุสำคัญที่ส่งผลให้เกิดปัญหาราคาโคเนื้อตกต่ำ ควรมีการส่งเสริมการรวมกลุ่มสหกรณ์/วิสาหกิจชุมชนเพื่อทำหน้าที่รวบรวมโค กระบือ ให้มีจำนวนเพียงพอสำหรับความต้องการรับซื้อของพ่อค้า ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรสามารถต่อรองราคาจำหน่ายได้

๗. ขึ้นทะเบียนเกษตรกร ผู้ประกอบการตลอดห่วงโซ่ เพื่อให้สามารถตรวจสอบย้อนกลับ การจัดระบบการนำเข้าส่งออกได้ กรมปศุสัตว์ได้เชื่อมโยงและบริหารจัดการข้อมูลที่เกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่การผลิต ได้แก่ ๑) ผู้ประกอบการนำเข้าโค กระบือ ๒) สถานกักกันสัตว์เพื่อนำเข้าในราชอาณาจักร ๓) ผู้ซื้อโค กระบือจากคอกกัก ๔) คอกขุนโค กระบือ และ ๕) ผู้ประกอบการส่งออกโค กระบือ

ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการสำเร็จลุล่วงเกิดประโยชน์ต่อเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จึงได้ประสานขอความร่วมมือจากหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย กรมการค้าภายใน กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ กรมเอเชียใต้ ตะวันออกกลาง และแอฟริกา กรมเอเชียตะวันออก กระทรวงการต่างประเทศ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ผู้ประกอบการ/สหกรณ์ผู้ดำเนินกิจการ โรงฆ่าโคเนื้อ สมาคมโคเนื้อแห่งประเทศไทย สภาเกษตรกรแห่งชาติ ผู้แทนเกษตรกรผู้เลี้ยงโครายย่อย ผู้แทนผู้นำเข้า ผู้แทนผู้ส่งออก ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่าง การดำเนินงานตามมาตรการที่กำหนด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางนฤมล ภิญโญสินวัฒน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมปศุสัตว์

โทร. ๐ ๒๖๕๓ ๔๔๖๐

โทรสาร ๐ ๒๖๕๓ ๔๙๒๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ planning_mtr@dld.go.th